

Pedagoji

Pedagoji Gözüyle Kur'ân-ı Kerim

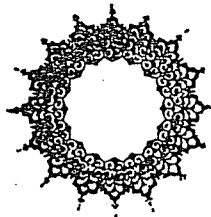
- I -

Hüseyin VAROL
İzmir İ. Hatip Okulu
Öğretmeni



Bü Dünya'ya gelen her beşer, ölüncüye kadar beraberinde taşıdığı ve ondan hiç ayrılmadığı bedeni, vicdânı ve gönlü ile yaşar. Hayatı boyunca bedene musallat olan yorgunluk, acı ve hastalıklardan kurtulmak için türlü çâreler arar, doktora koşar, ilâca el atar. O çâre veya ilâcın sebebiyle ve o sebepte müsbet neticeyi verdirici kuvvetin sâhibi; Şâfi-i Mutlak ALLAH'ın izniyle aradığı rahat ve huzura belki çabuk kavuşur, belki geç kavuşur, belki de —eğer eceli mukadder ise— hiç kavuşamaz da Rab'bına kavuşur.

Bu beden sıkıntısı ve marazları ötesinde bir de gönül sıkıntıları, üzüntüler, düğüm düğüm olmuş ukdeler vardır ki insanın tâ derinliklerinden gelerek bütün keyânını sarar, nurlu dünyasını başına zindan eder, bütün hislerini ve şuurunu felce uğratar. Eğer bu hal devam ederse diğer bedeni rahatsızlıkların en tehlikeli olanlarını da vücûda çağırır, o zaman işler gittikçe güç bir durum alır. Bütün mesele bu sıkıntıyı dağıtıp gönül rahatlığına kavuşabilmektedir. Bu oldukça zordur.. Zorluğu da dâhilî ve hâricî olmak üzere iki yönden gelir. Hâricîte: bunun için hazırlanmış ne bir mücerreb ilâç, ne de hâzik bir doktor vardır!.. Dâhilde ise: belli başlı bir uzvu veya mikrobu mevcut değildir. Yalnız bu üzüntünün sebepleri hâricîten gelmektedir ki, ancak onları yok etmeye çalışmakla ilk tedâviye başlanmış demektir. Bu sebepler giderilebilecek mâhiyette olurlarsa; zâten insan o zaman dâhilî bir buhrana ve huzursuzluğa müsâade etmezden önce hemen o sebeplerin izâlesine koşmalı ve bu hâricî tesirlerle, dâhilî sıkıntı noktası olan vicdânı arasında sulh aktedmelidir.



Fakat işin acı tarafı bu sebeplerin çok zor kaldırılabilen veya yok edilmesi mümkün olmıyan mâhiyette bulunmalarındandır ki: işte o zaman dâhilî tedâviden başka bir şeye gücümüz yetmez. İnsanın derûnundaki gönül bağıını arayıp bularak onu huzur ve sükûnete kavuşturabilecek kudret elinin ancak ve ancak Kur'an-ı Azîmüşşan vasıtasıyla Kâdir-i Mutlak olan Yüce ALLAH tarafından uzanabileceği kanâatindeyiz.

BİR MİSAL :

İşte Âlemlere rahmet için gönderilen Cenâbı Peygamber Cihân-ı Güzîn Muhammed Mustafa efendimiz; ümmetinin iki cihanda mes'ud olmaları için ümmetim! ümmetim! diye çarpınmakta, hepsinin de Hak Dini kabul ederek Cehennemden ebediyetinden kurtulmalarını istemektedir. Fakat kendini doğru ve dürüstlüğüyle tanıdığı olan Kureys kabilesi O'na isyan bayrağını çekmiş O'nun Peygamber olduğunu kabule yanaşmıyorlar. Hz. Peygamber (s.a.v.) ekserisi kendi akraba ve kabilesi olan Kureys'e göklerden, yerden ve her cinsden mucizeler gösteriyor ve:

«Ey insanlar: insanlık ve peygamberlik tarihine bir göz atın, Peygamberlere inanmayanların uğradıkları âkibetlerden ibret alın, göklerde ve yerde olanlar kimindir? tabii ki size Rahmet etmeyi kendi üzerine farz kılan ALLAH'ındır. Hiç şüphesiz götürmüyen O, Kıyâmet gününde sizleri muhakkak toplayacak ve soracaktır. O gün kendilerini helâk edecek ve yakacak olanlar; bugün iman etmeyenlerdir. Gökleri ve yeri yaratan, bu nizâm ve âhengini muhâfaza eden, yemiyen fakat yediren ALLAH'dan başka İlâh mı edimilir? Ey kavimim: Putlara tapmaktan vaz geçin, O'na şirk koşmayın, ben ilk müslüman olmakla emrolundum, siz de bana tâbi olun. O büyük günün azâbından korkun, ALLAH'a karşı gelmeyin. Çünkü O'nun azâbından sizi kimse kutaramayacaktır. Size ALLAH tarafından bir felâket ve sıkıntı geldiği zaman onu gene O'ndan başkası kaldıramaz!.

Size ihsan edip hâlinizi iyileştirirse iyi bilin ki: O her şey'e kâdiridir, kulları üzerinde mutlak kudret sâhibi yalnız O'dur. O, her şey'i bilen en güzel H a k î m'dir. Sizlerle benim aramda ALLAH'dan gayri büyük şahid

var mıdır? sizleri ve ilerde tebliğ edilecekleri îkaz etmem için bu KUR'AN ile beraber başka ilâhların da var olduğuna mı inanmıyorsunuz? Ben yalnız BİR ALLAH'dan başkasına kat'iyyen inanmıyorum ve sizin şirk koşmanızdan elbette ki uzağım.

Ey İnsanlar! Dünya hayatı bir oyun ve oyalamadan başka nedir ki! Âhiret hayatı ise: ALLAH'tan korkan ve Cehennemden korunanlar için elbette daha hayırlıdır. Artık hâlâ akıllanmıyacak mısınız?!»

diyerek ALLAH'ın âyetlerini okuyor, onları hidâyet yoluna dâvet ediyor, fakat Kureys'li müşrikler inad ve ısrarlarından kat'iyyen vaz geçmiyorlardı. Halbûki bu adamlar, Hz. Peygamber efendimizi çocukluğundanberi gâyet iyi tanıyorlar, O'nun bir defacık bile yalan söylemediğini pekâlâ biliyorlardı. O'na bu dürüstlüğünden dolayı «EMİN» unvânını bizzat onlar vermemişler mi idi?. Bu bakımdan O'na yalancı diyemiyorlardı, çünkü kimseye inandıramıyacaklarını pek iyi biliyorlardı. O'na karşı: Ya Muhammed! belki yanlış olarak kendini peygamber zannedebilirsin veya hatâ etmiş olabilirsin. Bu dâvâdan vaz geç, eğer mal istiyorsan toplayalım, seni hepimizden zengin yapalım; Reis olmak istiyorsan, seni başımıza reis seçelim; evlenmek istiyorsan sana en güzel kıızı alıverelim... v.s. gibi sözler sarfediyorlardı.

Sonraları, işi düşmanlığa çevirerek O mübârek zâtına yakıştırmayacak küstahlıkları reva gördüler, Namaz kılarırken deve kirisini pisliğiyle beraber boynuna koydular, yoluna dikenler taşlar yığdılar, geçeceği yerlere çukurlar kazdılar, çocuklarına kölelerini taşlattılar, mübârek yüzünü ve ayaklarını yaraladılar, dişini kırdılar... tâ öldürmeye kadar gittiler. O ise bu çektiği türlü eziyetlere değil de, bu bir grup insanların küfür kanâdında ısrar etmelerine üzüliyor hâlâ onları îmâna getirmek için gayret sarfediyordu.

Fakat bu gayretleri neticesiz kalıp onları felâket uçurumundan kurtaramadığını gördükçe üzüliyor, kahrediyor ve merakından kendini helak ediyordu. Mucizeleri gördükleri halde bunlar böyle yaparsa, kendisi Dâr-ı Bekâ'ya irtihal eyleyince ve zaman uzayıp insanları Hak dine getirmek daha da güçleşince o zavallı insanların hâli nice ola-

çaktı?.. İşte bütün bu üzüntü ve merakını bir türlü içinden söküp atamıyordu. Bir teselliye ne kadar ihtiyacı vardı!.. Öyle bir teselli ki! Tâ yükseklerden gelip O'nun merhametli kalbinin derinliklerine kadar insin ve aynı merhametle O'nun kanayan kalbini nurla doldursun ve sükûnete kavuşturursun.

İşte Cebrâil aleyhisselâm gelmiş O nur tanelerini birer birer okuyarak o mahzun kalbine sindiriyor: Bismilleehirrahmeenirrahim, HABİBİM MUHAMMED (Sallellahu aleyhi vesellem)! CELÂLİM VE AZAMETİM HAKKI İÇİN BİLİYORUZ Kİ ONLARIN SÖYLEDİKLERİ SÖZ SENİ HAKİKATEN ÜZÜYOR VE İNCİTİYOR. AMA ONLARIN YALANLADIKLARI İNAN Kİ SEN DEĞİLSİN! LÂKİN ZÂLİMLER DÜPEDÜZ ALLAH'IN AYETLERİNİ İNKÂR EDİYORLAR.

CELÂLİM HAKKI İÇİN SENDEN ÖNCEKİ PEYGAMBERLER TEKZİB OLUNDULAR DA O TEKZİB VE EZÂ EDİLMELERİNE YARDIMIMIZ KENDİLERİNE GELENE KADAR SABRETTİLER.

ALLAH'IN VADİNİ VE SÖZLERİNİ DEĞİŞTİREBİLECEK BİR KUVVET KATIYYEN YOKTUR. ÖNCEKİ PEYGAMBERLERİN HABERLERİ DE SANA GELMİŞ BULUNMAKTADIR.

EĞER ONLARIN YÜZ ÇEVİRMELERİ SANA ÇOK AĞIR GELİYORSA —gücüne gidiyorsa— HAYDİ BAKALIM, EĞER GÜCÜN YETERSE YERİN DİBİNE BİR TÜNEL AÇ VEYA SEMÂ'YA BİR MERDİVEN KUR, —onların istedikleri delillerden— BİR DELİL VE BURHAN DAHA GETİR —de inanacaklar mı bir gör bakalım— EĞER ALLAH İSTESEYDİ —bütün insanların— HEPSİNİ HİDÂYETE —giden yola— GÖTÜRÜRDÜ. —fakat onlar kendi irâdeleriyle o yolu seçtiler ve kendi kaderlerini kendileri tayin ettiler, bu onların artık hiç değişmeyecek bir mukadderâtı oldu— ÖYLE İSE EY MUHAMMED! SAKIN CÂHİLLERDEN OLMA.»

Bu ilâhi teselli, görüldüğü gibi Peygamber efendimizin mübarek gönlünü nûr-ı kudsiyetiyle yıkayarak hüznlerden arıtmış huzur ve sekineti damla damla vicdanına sindirmişti. Şöyle ki:

1 — Allah'ü Teâlâ; Peygamberimizin gönlündeki üzüntüyü en iyi bir şekilde bildiğini ifâde ederken CELÂLİM HAKKI İÇİN!.. gibi çok kuvvetli bir tâbir kullanmıştır. yani; bir sözleri seni bukadar çok üzüyor, ya ardi kesilmeyen bunca hakâret ve eziyetlerinden ne derece üzüldüğünü, biliyoruz. Hele ebedî felâkete maruz kalabilecek ümmetin için ne kadar üzüldüğünü de Celâlîm Hakkı için biliyoruz demektir. Bu sözler ilâhî tesellinin ilk damlalarıdır. Kor gibi yanan kalbe hafif bir serinlik vermektedirler.

2 — Bu bilginin neticesi olarak Peygamberimizin ilâhi imtihanı da kazandığını Allah bizzat zımnen de olsa tebşir etmektedir. Zira bu bilginin gerisinde çok şeyler vardır; Resulünün dilediği her şey'i kabul etme müjdesi, O'nun üzüntüsünün şahsî değil de ilâhî olduğunu bizzat söylemesinin verdiği sevinç ve saâdet tesellileri bir âb-ı hayat gibi gönlü şerifine akmaya devam ediyor.

3 — Tesellinin bu derecesinde Allah, Müşriklerin tekzip ve yalanlamalarından Rasûlünü büsbütün uzaklaştırmaktadır; ONLARIN YALANLADIKLARI, İNAN Kİ SEN DEĞİLSİN... Yani: onlar senin yalancı olmadığını biliyorlar, sana yalancısın demiyorlar, fakat onların yalanladıkları Allah'ın âyetleridir diyerek Müşrikleri doğrudan doğruya kendine rakip kılmaktadır.

Bu sözler bir teselliden ibaret değil bilâkis bir hakikattir, Allah aslı olmıyan bir şeyi söylemekten münezzehtir. Kureys büyüklerinin bizzat kendi itiraflarından anlaşıldığı gibi, Onlar Hz. Muhammed'in hakikaten peygamber olduğuna inanıyorlar, fakat kendilerine tealluk eden sebeplerden dolayı Peygamberliğini inkâr ediyorlardı. Bu hususta vârit olan rivâyetlerden bir ikisini sunmak kâfi gelecektir.

a) Hz. Ali (kerremellaahu veche) den Süfyan es-Sevrî hazretlerinin rivâyet ettiklerine göre: bir gün Ebu Cehil peygamberimizle karşılaşınca O'na: «İnan ki ey Muhammed biz sana yalancı demiyoruz, fakat getirdiklerine inanmıyoruz» demiştir.

b) İbnü Ebî Hâtem'in, Yezid-il Medeni'den rivâyet ettiğine göre: Hz. Peygamber Ebu Cehil ile karşılaşınca tokalaşmışlardır, bunu gören bir adam peygamberimiz gittik-

ten sonra, Ebu Cehil'e: 'nasıl oluyor da o dininden olmıyanla tokalaşıyorsun? deyince, Ebu Cehil: «Vallahi ben pek âlâ biliyorum ki Muhammed elbette hakikî nebîdir, fakat Azdî Menaf oğullarına ne zaman tâbi olduk ki!» demiştir.

c) Hâris ibni Âmir, Peygamberimize: «Ya Muhammed! Vllahi sen bize hiç yalan söylemedin, fakat biz sana uyarsak yerimizden olacağız, bundan dolayı iman etmiyoruz.» demiştir.

d) İbni Cerir'in Süddi'den rivâyet ettiğine göre: Ahnas ibni Şurayh Ebu Cehil'e gelerek, Ya Ebal-Hakem! Muhammed hakkında bana doğruyu söyle, işte görüyorsun burada senden başka bizi dinliyen bir Kureysli daha yoktur, Muhammed sâdik mıdır, kâzib midir? demiş, bunun üzerine Ebu Cehil Yazık sana, Vallahi Muhammed elbetteki sâdiktir, Muhammed hayatta yalan söylemiş değildir, fakat Kusay oğulları sancaktarlığı aldılar, Kâbe'nin muhâfazası ve hacıların sâkiliği de onlara âid; şimdi peygamberliği de alınca diğer Kureyslilere artık ne kaldı? demiştir.

Bu rivâyetlerden ve bizzat âyetlerden anlıyoruz ki Peygamberimize isyan bayrağını çeken müşriklerin ekserisi O'nun hakiki peygamber olduğuna inandıkları halde, şahsî menfaatları ve şeytanî muannitlikleri dolayısıyla Allah'ın apaçık âyetlerini red ve inkâr etmişlerdir. Müşrikler böylece Hz. Muhammed'in (aleyhisselâm) peygamberliğini aynı zamanda hem tasdik, hem de inkâr ederek kendi kendilerini tekzip etmek gibi bir ziddiyet ve tezathık içinde, o düşmanlık hırslıyla, hem peygamberimize, hem ona inananlara ve hem de İslâm dinine karşı yapılabilecek her türlü hezeyânı yapmaktan geri kalmamışlardır.

İlâhî teselli'nin bu asâleti Cenâbı Peygamberin (s.a.v.) gönlünde istene ntesiri tam mânâsıyla göstermiştir. Zâten teselli olarak söylenen sözlerin haricindeki hakikatlere tetâbuk etmesi şarttır, yoksa o sözler çocuk avutmak için söylenen sözlerden ileri geçmez. Kur'an'ın Kalplere şifa olması sebeplerinden biri de işte bu hakikatleridir.

4 — Başa gelen türlü musibet ve üzüntülere karşı insanın sabırlı ve metânetli ola-

bilmesi, tesellinin mühim kısımlarından biridir. Allahü Teâlâ peygamberine işte bu sabrı en güzel bir şekilde işar ettirmektedir:

«CELÂLİM HAKKI İÇİN SENDEN ÖNCEKİ PEYGAMBERLER TEKZİP OLUNDULAR DA O TEKZİP VE EZÂ EDİLMELERİNE, YARDIMINIZ GELENE KADAR SABRETTİLER.»

Şu halde bu eziyetler ve sıkıntılar yalnız Ona has değil, Peygamberliğin icâbidir, bütün peygamberlere de aynı şekilde eziyet edilmiş, azap çekmişlerdir. Hiç üzülmeyen sabıra devam etmek lâzımdır, dâvâ ve cihad yürütülecektir.

5 — Sabrın sonu selâmettir kâidesince; Cenâbı Hak da: YARDIMIMIZ GELENE KADAR SABRETTİLER. demesiyle yardımın, sabırdan sonra hemen geldiğini ifâde etmişlerdir. Bütün peygamberler aynı şekilde sabır etmişler, yani üzüntülere eziyetlere yenilmeyip sebat ve azimetle cihâda devam etmişler dâvâdan dönmemişler, sonunda Allah'ın yardımı onlara yetişmiştir.

Bu hakikatlerden çıkan mühim bir netice Peygamberimizin gönlündeki bütün üzüntüleri tamâmen silip götürdüğü gibi O'nun kalbini Çelik gibi bir irâde çok kuvvetli bir metânet, sonsuz sabır ve sebatla doldurup taşırılmıştır.

O netice şudur: Bütün peygamberler aynı sıkıntıları çektiklerine göre ve kendisi de bizzat işin içinde olduğuna göre, demek ki mühim dâvâ sâhiplerinin bu sıkıntıları görmeden muvaffak olmalarına imkân yoktur. Bu yolun yolcuları ve kıyâmete kadar Hak ve hakikatların nâşir ve mudâfileri, sıkıntılar mengenelerinde sıkılmadıkça, üzüntü, azap, işkence, gam ve kederlerle rendelenmedikçe Tefviki ilâhinin sırrına eremiyeceklerdir.

Değil mi ki: O Allah'm sevgilisi ve iki Cihan serveridir!? Değil mi ki: Allah O'na: Ey habibim Muhammed dile benden ne dersen, hemen yerine getireyim demiştir!?. O değil mi Allahu-Teâlâ'nın «SEN OLMASAYDIN YOK MU! EY HABİBİM MUHAMMED, YARATMAZDIM BU KÂİNATI EĞER SEN OLMASAYDIN» dediği sevgili Resûlü!?.

Bir keresinde de; Kureys O'na karşı şiddetini artırdığı, kan revan içinde bırakarak;

O'na fazla eziyet etmeye başladığı sıralarda; Cebrâil gelerek: *Ey Muhammed! Rabbin sana selâm ediyor... «Dilerse, onları evleriyle beraber altını üstüne getirerek helâk edivereyim» diyor, ... diler misin?.. dediği zaman; EY ALLAH'IM! SEN KAVMİMİ HİDÂYET ET, ÇÜNKÜ ONLAR BİLMEZLER.* demişti. o halde bütün bu çileler, üzüntüler, eziyet ve azaplar neden di??.. Muhakkak ki bir hikmet için... O bütün Âlemler'e Rahmet olarak gönderilmiştir, Peygamberliği ile ebed devam edecektir, ve Kıyamet'e kadar onun bu ilâhî emânetini devam ettirecekler olacaktır... Öyle ise her türlü eziyet ve sıkıntılara, hiç üzülmeyen ve yılmadan nasıl göğüs gerileceğini, nasıl sabır ve sebatla dâvâ'ya hizmete devam edileceğini bizzat kendi şahsında tatbik ederek onlara göstermesi ve öğretmesi lâzımdı, Habibin habib'e cefâ etmesinden daha tatlı ne olabilir ki!

Gelsin her türlü ezâ küffârın sülâlesinden
soyundan,
Dönmem zerre kadar Hak ve Hakikat
yolundan.

6 — İlâhî nur damlaları bu altıncı maddede o çelik irâdeyi, sebat ve azimeti daha da derinleştirerek sarsılmaz bir İMÂN hâline getiriyor; hem de kıyâmet'e kadar hiç değişmeyecek bir İMÂN. haline:

«ALLAH'IN VÂADİNİ VE SÖZLERİNİ DEĞİŞTİREBİLECEK BİR KUVVET KATIYYEN YOKTUR, ÖNCEKİ PEYGAMBERLERİN HABERLERİNİ DE MUHAKKAK KI ÖĞRENMiŞ BULUNUYORSUN!..» Bu tâbirler öyle kuvvetli tabirler ki: değil mânâları; sâdece o mânâların zarfları olan cüm-

leleri sanki çelikten birer kalıp gibi insanın dâvâsına olan inancını, azîmet ve imânını kat kat çelikleştiriyor, ona İlâhî iman suyu veriyor. Allah'ın Hakikat yolcuları vaadettiği sözleri değiştirebilecek bir tek kudret katiyyen yoktur, eğer ibret almak istersen ey Muhammed —ey Muhammedî — önceki peygamberlerin — ve kavimlerin — haberlerine söyle bir göz atıver yeter.

7 — Yedinci maddede vazife ve mes'ûliyetin tahdidi var, yalnız Allah'a dönüş var, korkunç bir üslûp var burada:

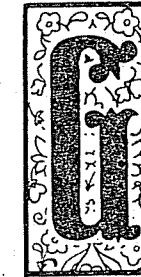
«EĞER ONLARIN. DÂVÂNDAN YÜZ ÇEVİRMELERİ —yani İslâm dinini kabul etmemeleri— SANA ÇOK AĞIR GELİYORSA —gücüne gidiyor ve seni çok mahzun ediyorsa— HAYDİ YAPABİLECEKSEN YERİN DİBİNE BİR TÜNEL AÇARAK VEYA SEMÂYA MERDİVEN KURARAK ONLARI İMÂNA GETİREBİLECEK BİR KUDRET VE MUCİZE GÖSTER DE GÖRELİM BAKALIM!?»

Sübhânellah; Habibin habib'e karşı ne tatlı bir itâb, ne hoş bir tehdid, ne doyulmaz tatlı bir çıkışıdır bu!.. Onu vâsıf etmekten, bana öyle geliyor ki bütün diller âcizdir. Burada İMÂN Kâidesi var, TEVHİD var, bir tek, yalnız ve yalnız BİR TEK ALLAH var. Her şey ve her kâin ancak ve ancak O'nun irâdesi, O'nun izni ve müşâdesiyle olacaktır. Hidâyet ve kurtuluş yalnız O'nun elindedir. Fakat O, büyüklerin en büyüğü, merhametlilerin en merhametlisidir. Kurtuluşu ve muvaffakiyeti dilediği kuluna Rahmet ve RUBUBİYYET'ile gene O bahşedecektir.

Neşriyat, Tahlil, Tenkid

İslâm'da Zekât Müessesesi Hakkında

Bekir TOPALOĞLU
İst. Yük. İslâm Enst.
Öğretim Üyesi



EÇMiŞ çağlara nisbetle ilmin ve tekniğin pek ileri merhalelere eriştiği asrımızda —hiç olmazsa— bazı milletlerin müreffeh olduğunu görüyoruz. Fakat çoğunluğuyla dünya milletlerinin refah içinde bulunduğunu, daha önemlisi bütün insanlığın mes'ud olduğunu söylememize imkân yoktur. Eskilerimiz zenginliğin âhiret yönü için: «helâl ise hesabı var, haram ise azabı var» derlermiş. Öyle görünüyor ki, bugünün zenginliği daha dünyada iken güçlükler ve musibetler getirmektedir. Çünkü zenginliği elde etmek için bir taraftan manevî saik olan arzu sonsuz bir ihtiras halini almış diğer yandan ona vâsıl olabilmenin vasıtaları sayılamıyacak kadar çoğalmıştır. Çağımızın umumî vasfı olan kıskançlığın içini kasp kavurduğu yirminci asır insanı, ihtiras ateşleri içinde kendisini servet toplama meydanına atmakta, onun ucu bucağı bulunmayan dolambaçlı yollarında ömrünü tüketmektedir. Şüphe yok ki böyle bir hâlet-i ruhiye içinde bulunan zenginlerin servetinde başkalarının da hakkı bulunduğunu kendiliğinden düşünmesine imkân yoktur. Burada ferdin ve dolayısıyla cemiyetin imdadına yetişecek olan, İslâm dininin getirdiği malî ibadetlerdir.

Kur'ân-ı Kerim'in hârikülâde beyanları içinde şu iki âyet — mevzumuz bakımından — ne kadar dikkati çekmektedir: «insanlar arasında öylesi var ki dünya hayatı hakkındaki sözleri hoşuna gider, hatta sözlerinin özüne uyduğuna dair Allah'ı da şahid tutar. Halbuki o, düşmanların en amansızıdır. O, yeryüzünde işbaşına geçti mi fesat çıkarmaya çalışır, ekini ve nesli bozmaya uğraşır. Allah ise fesadı sevmez. (1)